

Barselomsorg i kommunen - mestring, trygghet og brukererfaring

Ingebjørg Elise Dahl^{1,2}, Christine Stavelie^{1,3}, Ragnhild Sollesnes¹, Eva Langleland¹, Anne Britt Vika Nilsen¹

¹Høgskulen på Vestlandet, Fakultetet for helse- og sosialvitenskap, Institutt for helse- og omsorgsvitenskap, fagseksjon for master i jordmorfag og helsesykepleie. ²Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN), ³St.Olavs hospital, universitetssykehuset i Trondheim

Introduksjon

Forskning viser at kvinner er mindre fornøyde med barselomsorg sammenlignet med svangerskap- og fødselsomsorg. Nasjonal faglig retningslinje for barselomsorgen, gir anbefalinger om hjemmebesøk av jordmor første uken etter fødselen.

Hensikten med denne studien er å undersøke i hvilken grad mødrene opplevde mestring og trygghet samt deres erfaring med hjemmebesøk av jordmor.

Metode

Tverrsnittstudie med bruk av spørreskjema. Mestring ble målt med The Orientation to Life Questionnaire SOC-13 (sumskår 13-91), som måler begripelighet, håndterbarhet og meningsfullhet. Trygghet ble målt med Parents' Postnatal Sense of Security (PPSS) (sumskår 18-72). Instrumentet måler grad av opplevd trygghet hos kvinnene den første uken etter fødsel. Spørsmål om brukererfaringer var primært hentet fra PasOpp-undersøkelsen, besvart med Likert skala (1-5): 1=ikke i det hele tatt, 5=svært høy grad. Studien ble utført i en naturlig setting der noen fikk «Jordmor-hjem» og andre fikk «Standard barselomsorg». Utvalget bestod av 81 respondenter hvorav 43 var inkludert i «Jordmor-hjem» gruppen og 38 i «Standard barselomsorg» gruppen. Data ble analysert med deskriptiv statistikk og t-test.

Resultat

Mødre i de to gruppene «Jordmor-hjem» og «Standard barselomsorg» opplevde en moderat grad av mestring og en middels grad av trygghet i barselperioden. Det var ingen signifikant forskjell på mestring og trygghet i de to gruppene vi undersøkte, se tabell.

	SOC-13				PPSS			
	n	mean	SD	P-verdi	n	mean	SD	P-verdi
Jordmor-hjem= 43	35	68,1	10,7	.345	37	55,8	7,4	.560
Standard barselomsorg= 38	34	65,7	10,1		34	54,7	8,9	

Brukererfaring fra hjemmebesøk

Mødre som besvarte spørsmål om brukererfaringer (n=42) hadde følgende gjennomsnittskår på spørsmål om de opplevde at jordmor møtte de med respekt (4,8), var åpen for spørsmål (4,7) og hadde relevant kunnskap (4,6). På spørsmål om kvinnene fikk tilstrekkelig veiledning om følelsesmessige reaksjoner/psykisk helse etter fødselen var gjennomsnittskår (3,7) og i hvilken grad familie/sosialt nettverk var et tema fikk gjennomsnittskår (3,3).

Kliniske implikasjoner og konklusjon

Mødrene opplevde moderat grad av mestring og trygghet. Brukererfaringene viste at kvinnene rapporterte at de alt i alt var fornøyde med hjemmebesøk av jordmor. Imidlertid indikerer funnene potensiale for å forbedre barseltjenester i kommunen bl.a ved å fokusere på å øke grad av mestring og trygghet hos foreldre, og dermed videreutvikle tjenestetilbudet i kommunen.

Studien hadde få respondenter og resultatene må derfor tolkes med forsiktighet.